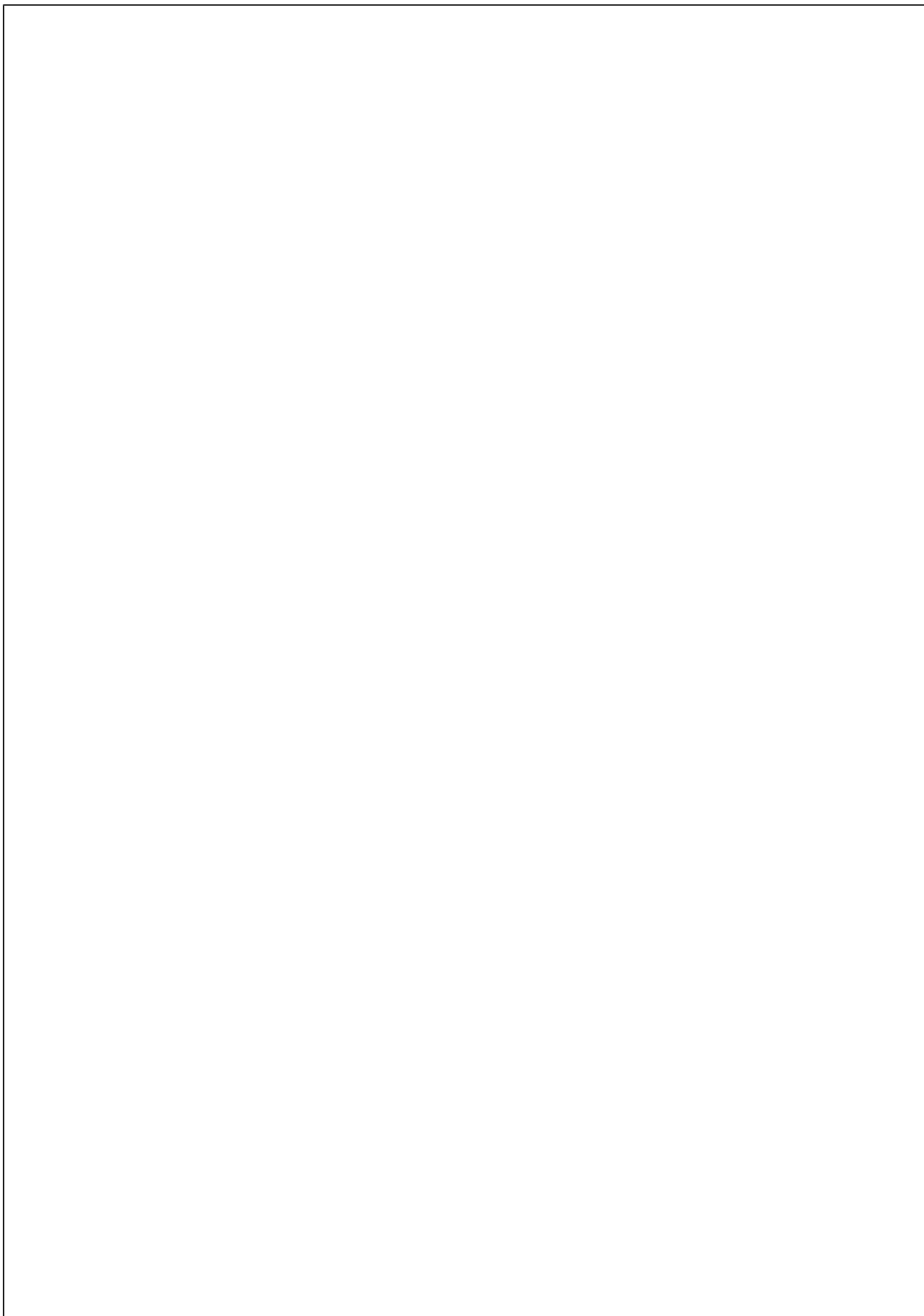

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/249747,Spektakl-Trzy-razy-On.html>
01.11.2026, 11:59

[Następny](#)

[Powrót](#)

Spektakl Trzy razy On

31 października 2026 r. w Sokołowskim Ośrodku Kultury przy ul. Wolności 27 w Sokołowie Podlaskim odbył się spektakl „Trzy razy On. Rzec o Wincentym Witosie”, poświęcony jednemu z Ojców polskiej niepodległości. Podczas wydarzenia Instytut Pamięci Narodowej reprezentował zastępca prezesa dr Mateusz Szpytma.

30.10.2026

[Wincenty Witos](#)

- Wincenty Witos nie tylko przyczynił się do odzyskania przez Polskę niepodległości, ale też był to człowiek, który bardzo odpowiedzialnie zachowywał się w obliczu kryzysów. Popatrzmy dziś na ten spektakl przez ten pryzmat i westchnijmy o to, aby Polska miała tak mądrych polityków jak Wincenty Witos.

- zaapelował dr Mateusz Szpytma podczas krótkiego wystąpienia poprzedzającego spektakl.

W wydarzeniu udział wzięli m.in. członkowie rodziny Wincentego Witosa oraz Marszałek Senior Sejmu RP Marek Sawicki.

Instytut Pamięci Narodowej od lat przypomina postać Wincentego Witosa, publikując jego przemówienia, wspomnienia i zapiski pamiętnikarskie. Dzięki tym inicjatywom możliwe jest przybliżenie młodemu pokoleniu myśli i wartości, które kształtowały jednego z najważniejszych przywódców II Rzeczypospolitej.

„Trzy razy On” to widowisko poświęcone Wincentemu Witosowi i jego zasługom dla odradzającej się po zaborach Polski. Tytuł nawiązuje do trzykrotnego kierowania przez Witosa Radą Ministrów.

Urodzony w 1874 r. Witos z powodu trudnych warunków materialnych nie mógł w pełni skorzystać z edukacji. Po odbyciu służby wojskowej wrócił do rodzinnych Wierchosławic, gdzie prowadził gospodarstwo. Interesował się wszystkim, co dotyczyło sytuacji politycznej i społecznej wsi. Gdy w 1895 r. powstało w Rzeszowie Stronnictwo Ludowe, zaangażował się w działalność ugrupowania. Celem stronnictwa, a tym samym i Witosa, było obdarzenie mieszkańców wsi pełnią praw społecznych, gospodarczych i politycznych. Żądano m.in. powszechnego, równego, bezpośredniego i tajnego głosowania.

Podczas I wojny światowej Witos poparł tworzenie Legionów Polskich, był także gorącym zwolennikiem utworzenia państwa polskiego z ziem wszystkich zaborów, ze swobodnym dostępem do morza. Został przewodniczącym Polskiej Komisji Likwidacyjnej, przez co stał się najważniejszym politykiem ziem dawnego zaboru austriackiego.

Momentem, który na trwałe wpisał Witosa w poczet Ojców Niepodległości było objęcie przez niego stanowiska premiera w roku 1920. Decydowały się wtedy losy młodej Polski. W zdolnościach politycznych Witosa i jego umiejętności szukania kompromisu pokładano nadzieję, że Polacy będą w stanie odeprzeć bolszewicką nawałę. Wydana przez Witosa odezwa do chłopów, w której prosił o poparcie dla rządu i wstępowanie do wojska spotkała się z powszechnym

zrozumieniem. Pochodzący ze wsi żołnierze licznie zasilili szeregi armii polskiej. W kluczowym momencie wojny polsko-bolszewickiej stanowili około 70 proc. wszystkich zmobilizowanych.

Witos był powoływany na stanowisko premiera jeszcze dwukrotnie – w 1923 i 1926 r. Cieszył się ogromnym poparciem społecznym. W roku 1939 został internowany przez Niemców i bezskutecznie kuszony propozycją utworzenia kolaboracyjnego rządu. W marcu 1945 r. uprowadziło go NKWD, chcąc namówić go do współpracy z komunistami. Zabiegi mające na celu uzyskanie jego poparcia również okazały się daremne.

Wincenty Witos zmarł 31 października 1945 r. w szpitalu Bonifratrów w Krakowie. Jego pogrzeb był podniosłym wydarzeniem. Uczestniczyło w nim ponad 100 tys. ludzi, wystawiono 600 pocztów sztandarowych. Kondukt żałobny w ciągu czterech dni przemierzył drogę z Krakowa do Wierchosławic.

„Prawdę mówić! Prawdę się kierować! Prawdy żądać! Prawdy dochodzić!” – tymi zasadami kierował się w życiu Witos. Poprzez sztukę „Trzy razy On” pragniemy pokazać jego niezłomny charakter i poczucie odpowiedzialności za sprawy narodu, które są godne naśladowania.

- Scenariusz i reżyseria: Leszek Zduń
- Muzyka: Rafał Odrobina
- Scenografia: Marek Chowaniec
- Kostiumy: Anna Macugowska
- Wizualizacje: Julia Zduń-Oborska
- Gościnnie: Zespół Pieśni i Tańca Swojacy z Wierchosławic

Aktorzy:

- Sebastian Ryś – Wincenty Witos
- Tomasz Osica – mężczyzna 1
- Marcei Borowiec – mężczyzna 2
- Maciej Wyczański – organizator wiecu oraz Józef Piłsudski
- Magdalena Krylik – Katarzyna
- Marta Dylewska – Julia
- Sebastian Skoczeń – Juliusz Leo
- Ksawery Szlenkier – Włodzimierz Tetmajer
- Bartosz Turzyński – Tadeusz Rozwadowski
- Leszek Zduń – Andrzej Średniawski

Polecamy:

- Mateusz Szpytma, [Wincenty Witos i Stanisław Mierzwa. Ludowcy w służbie Rzeczypospolitej](#)
- [Broшуra z serii Patroni naszych uli pt. „Wincenty Witos \(1874-1945\)”](#)
- [Publikacje Wincenty Witos, Dzieła wybrane t. 1-5](#)
- [Publikacja: „Wincenty Witos 1874-1945”, wydanie III zmienione](#)
- [Wystawa „Wincenty Witos”](#)
- Materiały na temat Wincentego Witos na portalu [przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Sokołów Podlaski

Centrala

Wincenty Witos

